

KAJ JE POVEDAL BOTER MATJAŽ

OSKAR HUDALES

7. V Guatemali

S Frančkom sva sedela pred hišo, se grela v toplem spomladanskem soncu, gledala obraščeno goro ter ugibala, kdaj bo ozelenela ona bukev nad skalo, ki vsako leto najprej ozeleni.

»Kaj pa premišljujeta?« naju je ogovoril boter Matjaž, ki je prišel mimo.

Povedala sva mu, s čim sva se bavila v mislih in pogovoru.

»Tudi jaz sem ravnokar razmišljal o tem,« je rekel boter, »in se ob tej priliki nisem mogel ubraniti misli, kako raznolik je svet glede podnebja. Pri nas imamo tekom leta štiri letne čase, ponekod imajo večno poletje, drugod zopet vedno zimo, najdejo pa se tudi kraji, kjer najdeš vse letne čase naenkrat.«

»Kako je vendar to mogoče!« sva se začudila.

»O, čisto mogoče je!« je odvrnil boter. Državica Guatemala je na primer tak kraj. Ali sta že kedaj čula o njej?«

Prav tisti teden smo se v šoli učili o Centralni Ameriki, zato sva mu pravilno in ponosno odgovorila na vprašanje.

»Glavno pristanišče za Guatemalo, Puerto Barrios, leži ob Atlantskem oceanu. Komaj ga je videti, ko se mu ladja približuje, ker je mestece krog in

krog obdano od bujnega pragozda, ki se razprostira vzdolž vsega obrežja. Ta pragozd je uprav značilen za pokrajino tropskega značaja. Jate papig najrazličnejših vrst se prepeljavajo po njem. Z vsakega drevesa mahajo kakor v pozdrav orhideje vseh vrst in barv. Vsa tla so pokrita s praprotni; nekatere izmed njih dosežejo drevesno velikost. Nad vso to krasoto pa se dvigajo vitke kokosove palme, nalahno se zibajoč v vroči sapi, ki veje z morja.

Toda v tej tropski lepoti je skrita smrt v tesni soseščini z najbujnejšim življenjem. Noben kraj v Guatemali ni tako razkričan radi tropske mrzlice, ko ravno pristanišče Puerto Barrios. Potniki skušajo svoje bivanje v tem mestu skrajšati na najkrajši čas. Kljub temu si nekateri v nekaj urah nakopljejo bolezen za vse življenje. Malarija je najmanj, kar moreš tam iztakniti, kajti rumena mrzlica se navadno konča s smrtjo.

Po celodnevni vožnji prideš z vlakom iz zemlje večnega poletja v glavno mesto državice, ležeče na visoki planoti v kraju večne pomladi, ali če hočete, vedne jeseni. Tu je podnebje milejše ko ob morju. V časih pred Kolumbom je bilo glavno mesto Antigna, ležeče ob vzhodju ognjenika Agna. Lepo palačo kralja Aztekov je uničil potres ravno tisti dan, ko je azteški kralj pustil svoje življenje v boju z zlata lačnimi Španci. Na mesto kraljeve palače so zmagoviti zavojevalci postavili bahato zidano cerkev, ki pa jo je strahoviti potres zopet uničil. Španci so poizkusili zidati znova, a je potres sproti uničeval njih trud. Premagani Azteki so se zatekli v pragozdove. Njih potomci žive tam še vedno in smrtno sovražijo vse belce. V teh gozdovih se najdejo tudi sledovi stare, nekdanje tako cvetoče azteške kulture. (Boter nama je pozneje pokazal

sliko velikega kamna, v katerega so bili vklesani nekaki znaki — azteška znamenja). Še više v gorah leži mestece Quezaltenango. V njegovi okolici nastopa zima s snegom in ledom. Mesto ima ime po ptiču quezal, kojega perje se sveti v vseh barvah, peresa v repu pa zrasto do enega metra. Slika tega ptiča krasí guatemalski grb in poštne znamke te države. Pripovedka ve povedati, da je bil quezal Aztekom svet ptič. V vsakem boju jim je plul nad glavami ter jih vodil k zmagi. Ko so Španci to izvedeli, so najprej ustrelili ptiča, kar je Azteke tako zmedlo, da jih ni bilo težko premagati. Danes je quezal zelo redek in ga je strogo prepovedano streljati.

Lepa je Guatemala, a jaz bi je vseeno ne zamenjal za naše kraje.«

Tudi midva sva mislila isto kljub temu, kar sva slišala o lepoti te lepe zemlje. Z neko pobožnostjo sva se zazrla v gozdove krog naše vasi, ki jih Velika noč budi k novemu življenju.

ZDRAVNIK IN BOLNIK

(Indijska pripovedka)

Neki človek, ki si je bil pokvaril želodec, je prišel k zdravniku. Ker so ga bolečine strahovito mučile, se je vrgel preden na kolena in ga pričel milo prositi, naj mu vendar pomaga.

Zdravnik vpraša njegovega spremljevalca:

»Kaj pa je danes jedel?«

»Zeleno sadje!« mu ta odgovori.

Zdravnik se nato obrne k svojim služabnikom in jim reče: »Prinesite mi moje sredstvo, ki poostri vid, da ga vbrizgam bolniku v oči.«

Ko to bolnik čuje, prestrašen vzklikne:

»Joj, doktor, sedaj ni časa za šale! Tako me boli želodec, da komaj vzdržim od bolečin. Ti mi pa hočeš dati lek za oči. Kako naj to zdravilo ozdravi moj bolni želodec?«

Zdravnik mu odvrne:

»S tem zdravilom ti hočem samo poostri vid, da boš v prihodnje razlikoval rdeče od zelenega, da ne boš jedel več nezrelega sadja! Zato je bolj važno, da ti zdravim oči nego trebuh!«

BOGASTVO

E. GANGL

*Deloljubna meni je desnica,
mojega telesa zdrava rast,
sveta je, ostane mi resnica,
svojega imena čuvam čast.*

*Kar lepote v duši svoji hranim,
kar poguma v srcu jaz imam,
to kot last najdražjo svojo branim
in nikomur tega ne prodam.*

*Eden raste le nad sklepe moje:
to si ti, moj dragi, sveti dom!
Tebi v dar dam vse bogastvo svoje,
tvoj sem ves, kar sem in kakor bom!*